

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
Odbor za reviziju

Mostar, 25.2.2022. godine

IZVJEŠTAJ
o radu Odbora za reviziju za razdoblje 1.1.2021. do 31.12.2021. godine

Odlukom skupštine J.P. Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar od 03.12.2019. godine, izabran je Odbor za reviziju u sastavu:

- Vedran Smiljanić, dipl. pravnik,
- Slavica Aničić, dipl oec i
- Marina Bradara, dipl oec.

Od 26.02.2020. godine, nakon provedene procedure i izbora direktora Odjela za internu reviziju, Gordana Rotim član je Odbora za reviziju Društva.

Svoj rad u 2021. godini Odbor za reviziju temeljio je na odredbama Zakona o javnim poduzećima u F BiH, Zakonu o gospodarskim društvima, Statutu J.P. Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i drugim općim aktima Društva te Planu rada Odbora za reviziju za 2021. godinu.

Odbor za reviziju je u 2021. godini održao 11 (jedanaest) sjednica i pitanja koja su razmatrana na sjednicama mogu se sumirati u nekoliko skupina:

1. Usvajanje potrebnih dokumenata kao osnove rada Odbora za reviziju,
2. Razmatranje i usvajanje mjesečnih izvješća Odjela za internu reviziju prema njihovom Planu rada,
3. Praćenje, davanje mišljenja i preporuka u cilju unapređenja tekućeg poslovanja Društva, te
4. Obavljanje drugih poslova iz svoje nadležnosti.

Odbor za reviziju je u izvještajnom razdoblju usvojio sljedeće dokumente:

1. Plan rada Odbora za reviziju za 2021. godinu,
2. Strategiju rizika za 2021. godinu,
3. Strateški plan interne revizije za razdoblje 2021. - 2023. godine,
4. Plan Odjela za internu reviziju za 2021. godinu,
5. Godišnje izvješće o radu Odjela za internu reviziju za 2020. godinu,
6. Izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2020. godinu,
7. Strategiju rizika za 2022. godinu,
8. Strateški plan interne revizije za razdoblje 2022. - 2024. godine.

Odjel za internu reviziju je prema Planu revizije za 2021. godinu obavio planirane revizije, po različitim predmetima revizije i po različitim organizacijskim dijelovima Društva.

Na sjednicama Odbora za reviziju, poduzimane su aktivnosti iz nadležnosti Odbora, propisane Zakonom o javnim poduzećima, Zakonom o gospodarskim društvima i odredbama podzakonskih odnosno općih akata.

1. Na 14. sjednici održanoj 29.01.2021. godine, Odbor za reviziju donio je Plan rada za 2021. godinu, a kao sastavni dio Plana, Odbor za reviziju je izradio detaljan pregled predstojećih aktivnosti za svaki mjesec u 2021. godini.
Na istoj sjednici Odbor za reviziju usvojio je Strategiju rizika za 2021. godinu. Strategija rizika je pokazatelj rizičnih područja i služi kao indikator koja se područja kao nositelji najviših rizika trebaju uvrstiti kao predmet revizije u njihov Plan rada za predmetnu godinu. Čimbenici koje treba razmotriti u svakoj rizičnoj oblasti su: pripadajuće zakonske odredbe, efikasnost internih kontrola u Društvu, karakteristike sustava, vrijeme proteklo od posljednje revizije, eventualne organizacijske promjene, te utjecaj na strateške i operativne ciljeve.
Odbor za reviziju usvojio je Strateški plan interne revizije za razdoblje 2021. - 2023. godine. Strateški plan Odjela za internu reviziju izrađuje se temeljem procjene rizika. Procjena rizika koju vrše interni revizori u suradnji s Upravom Društva je način za procjenu slabijih točaka sustava, čime bi se osigurali argumenti za korištenje resursa revizije u trogodišnjem razdoblju.
Odbor za reviziju je na istoj sjednici usvojio Godišnji plan Odjela za internu reviziju za 2021. godinu. U njemu se definiraju aktivnosti Odjela za internu reviziju na ostvarivanju ciljeva Odjela iz Strateškog plana za razdoblje 2021. - 2023. godine i određuju ciljevi, opseg, metodologija, trajanje i resursi koji su potrebni za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2020. godinu. Plan revizija u 2020. godini: Revizija rashoda poslovanja, Revizija skladišnog poslovanja i zaliha, Revizija zbrinjavanja opasnih i neopasnih materijala i rashodovanja sredstava u Društvu, Revizija naplate potraživanja, Izvješće o poduzetim mjerama i realizaciji preporuka, Revizija cyber sigurnosti, Revizija izmirivanja obveza Društva.
2. Na 15. sjednici održanoj 26.02.2021. godine, Odbor za reviziju prezentirao je Izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2020. godinu i proslijedio Nadzornom Odboru na razmatranje i usvajanje. Izvještaj se, uz ostale materijale, dostavlja i Skupštini Društva na konačno usvajanje.
Na istoj sjednici Odbor za reviziju je usvojio Godišnje izvješće o radu Odjela za internu reviziju za 2020. godinu. Tijekom 2020. godine urađeno je i usvojeno šest (6) redovitih revizijskih projekata po osnovi kojih se došlo do određenih revizijskih nalaza, dana su mišljenja i preporuke za poboljšanja. Uz njih urađeni su kao i svake godine specijalni revizorski projekti prema Planu rada interne revizije i izvješća o poduzetim mjerama i realizaciji danih preporuka.
3. Na 16. sjednici održanoj 31.03.2021. godine, Odbor za reviziju usvojio je revizorski projekt: Rashodi poslovanja. Temeljni ciljevi ove revizije su: provjeriti kojim zakonskim propisima, internim aktima i naputcima je regulirano planiranje i praćenje rashoda poslovanja u Društvu, provjeriti adekvatnost i dostatnost internih kontrola u području planiranja i praćenja rashoda poslovanja, ispitati način i metodologiju planiranja, evidentiranja i izvješćivanja o rashodima poslovanja, ispitati način upravljanja rashodima u svrhu njihove racionalizacije i optimizacije, usporedba sa planom poslovanja i u tu svrhu prikupiti odgovarajuće revizijske dokaze i dati zaključak i preporuke. Vezano za opseg revizije, revidirane organizacijske jedinice u ovom ispitivanju je OJ Ekonomski poslovi, OJ Distribucija električne energije, OJ Opskrba električnom energijom i OJ Proizvodnja električne energije.
Revizija se odnosila na planiranje i praćenje troškova/rashoda u Društvu u vremenskom razdoblju siječanj 2020. godine - prosinac 2020. godine.

Preporuke:

- OJ Društva su obvezne planirati rashode po mjestima troška prema točki V. Planiranje rashoda utvrđene Metodologije za izradu Plana poslovanja.
 - Nadležne službe OJ-a u kontinuitetu i u kratkim vremenskim periodima obvezne su pratiti realizaciju planiranih troškova te izvještavati rukovodeći kadar u svrhu upravljanja troškovima.
 - U kontinuitetu provoditi sve radnje na racionalizaciji i kontinuiranom smanjenju troškova na koje se može utjecati.
4. Na 17. sjednici održanoj 30.4.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt: Skladišno poslovanje i zalihe. Temeljni ciljevi ove revizije su sagledati i ispitati stanja i kretanja zaliha u Društvu, način formiranja vrijednosti zaliha, adekvatnost internih kontrola u upravljanju zalihama, organizaciju skladišnog poslovanja na razini Društva i s tim povezana pitanja - rukovanje robama, materijalom, pričuvnim dijelovima i sitnim inventarom u skladištima, kretanje skladišne dokumentacije, sačinjavanje zapisnika o zaprimljenoj robi, osiguranje skladišnih prostora, izdavanje robe sa skladišta, procedure otpisa zaliha, dostatnost potrebnih zaliha za kontinuitet poslovanja itd., te u tu svrhu prikupiti odgovarajuće revizijske dokaze i donijeti odgovarajuće zaključke i preporuke. Vezano za opseg revizije, revidirane organizacijske jedinice u ovom ispitivanju su: OJ Ekonomski poslovi, OJ Proizvodnja električne energije, OJ Distribucija električne energije i OJ Opskrba električnom energijom. Revizija se odnosi na stanje i kretanje zaliha u Društvu u vremenskom periodu siječanj, 2020. godine - prosinac, 2020. godine.

Preporuke:

- Sve OJ Društva trebaju izvršiti analizu šifri materijala, rezervnih dijelova, alata i sitnog inventara i uskladiti ih sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama Društva.
- Sačiniti popis važnijih rezervnih dijelova i pomoćne opreme za koje se očekuje da će biti korišteni duže od jednog obračunskog perioda, a koji se smatraju nekretninama, postrojenjima i opremom po djelatnosti, sukladno MRS 16. i točki 16. Pravilnika o računovodstvenim politikama.
- Izvršiti ažuriranja ovlaštenja za odobravanje zahtjeva za podizanje robe sa skladišta.
- Koristiti propisanu formu obrasca Zahtjeva za podizanje materijala sa skladišta i Izdatnice materijala sa skladišta prema važećem aktu Upute o skladišnom poslovanju i prijemu materijala na skladište.
- Pristupiti redovitoj obvezi potpisivanja materijalnih dokumenata iz SAP sustava.

Na istoj sjednici, Odbor za reviziju je dao Mišljenje o prijedlogu odluke o raspodjeli dobiti iz poslovne 2020. godine. Odbor za reviziju prihvatio je prijedlog Odluke Uprave o raspodjeli dobiti Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar, broj I-2442/21 od 25.02.2021. godine.

5. Na 18. sjednici održanoj 31.05.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt Zbrinjavanje opasnih materijala i rashodovanje sredstava u Društvu. Temeljni ciljevi ove revizije su utvrditi kojim zakonima i internim aktima Društva je regulirana oblast zbrinjavanja opasnih materijala i rashodovanja sredstava u Društvu, usklađenost sa istim kroz provođenje internih procedura, aktivnosti koje prethode utvrđivanju visine rashoda u Društvu, količine i vrijednosti opasnog i bezopasnog otpada, način odlaganja, postupci isknižavanja predloženih vrijednosti iz poslovnih knjiga, te u tu svrhu prikupljanje odgovarajućih revizijskih dokaza i davanje zaključka i preporuka. Vezano za opseg, revizija obuhvaća način sagledavanja rashodovanja

stalnih sredstava u Društvu te zbrinjavanja opasnog i neopasnog otpada u Društvu u tijeku poslovne 2020. godine, po popisu za 2019. godinu.

Preporuke:

- U početnoj fazi rada Središnje povjerenstvo za zbrinjavanje otpada treba biti upoznato o točnim stavkama rashodovanih stalnih sredstava koje će biti predane na zbrinjavanje kao i popisom rashodovanih sredstava koji će biti zadržani u OJ-a na korištenje.
 - Pristupiti analizi stanja konta rashodovanih sredstava koja se vode u vanbilančnoj evidenciji za OJ Proizvodnja električne energije i OJ Distribucija električne energije. U koordinaciji sa nadležnim osobama koje vode evidenciju o osnovnim sredstvima potrebno je točno utvrditi što je od rashodovanih sredstava zbrinuto u prethodnom razdoblju i predložiti dokumentaciju o istom, kako bi se rashodovana stalna sredstva isknižila iz vanbilančne evidencije.
 - Izraditi Upute o zbrinjavanju otpada (prema katalogu otpada), definirati sve procedure kod prijema rashodovanih sredstava, vođenja pisane evidencije, privremenog zbrinjavanja unutar mjesta predviđenog za privremeno odlaganje do konačnog zbrinjavanja za sve OJ Društva u skladu sa važećim zakonskim propisima.
 - Središnje povjerenstvo za zbrinjavanje rashodovanih sredstava ima obvezu: sačinjavati izvješća prema Upravi Društva o zbrinjavanju rashodovanih sredstava te uz poštivanja zadanih rokova upoznati sa svim provedenim aktivnostima kod izvršavanja zadanih obveza po rješenju, o visini nezbrinutih rashodovanih sredstava po OJ Društva u vrijeme podnošenja Izvješća. Potrebno je provoditi periodičnu provjeru stanja svih vrsta odloženog otpada u OJ-a Društva i u kontinuitetu ih trajno zbrinjavati uz poštivanje svih zakonskih procedura.
 - Redovito po predaji/zbrinjavanju otpada dostavljati prateće listove u OJ Društva uz popratne tabelarne preglede o količini zbrinutih rashodovanih sredstava otpada po organizacijskim dijelovima Društva.
 - Zbrinjavanje rashodovanih sredstava (komunalnog otpada) je potrebno vršiti predajom nadležnim komunalnim poduzećima.
6. Na 19. sjednici održanoj 30.6.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt Naplata potraživanja. Temeljni ciljevi ove revizije su provjeriti kojim zakonima, pravilnicima, internim aktima i naputcima je regulirano praćenje i evidentiranje naplate potraživanja, sagledati koji se sve instrumenti i mehanizmi koriste u Društvu sa svrhom što veće naplativosti potraživanja, provjeriti objavljivanje značajnih podataka u financijskim izvješćima vezano za naplatu potraživanja, primjenu MRS i MSFI u praćenju i evidentiranju potraživanja, istaći ukupnu vrijednost potraživanja u 2020. godini, vrijednost naplaćenih i nenaplaćenih potraživanja, ročnu strukturu potraživanja, vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja, trajan otpis, te iznos utuženih potraživanja, izračun ekonomskih pokazatelja kvalitete naplate potraživanja (koeficijent obrta) i u tu svrhu prikupljanje odgovarajućih revizijskih dokaza i davanje zaključaka i preporuka. Revizijom je obuhvaćeno fakturiranje potrošene električne energije i usluga, kao i njihova naplata u 2020. godini, mjere koje su poduzimane u cilju što veće naplate potraživanja, uz sagledavanje stanja ukupnih potraživanja na dan 31.12.2020. godine u organizacijskim jedinicama Društva koje su predmetom revizije.
- U 2020. godini u OJ Opskrba električnom energijom su poduzimane sve potrebne mjere za naplatu potraživanja. Iz Opskrbnih područja su redovito dostavljani podatci o poduzetim aktivnostima i naplati u Ured izvršnog direktora OJ Opskrba električnom energijom, prema Planu mjera za naplatu električne energije. Primarni cilj svakako treba ostati kvalitetna opskrba kupaca električnom energijom, blagovremena naplata potraživanja i pružanje usluga kupcima.

Preporuka:

- Nastaviti s kontinuiranim provođenjem mjera za naplatu električne energije, definiranih točkom 3. važećeg Plana mjera za naplatu električne energije.
7. Na 20. sjednici održanoj 29.7.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt Izvješće o realizaciji preporuka u razdoblju prosinac 2020. - lipanj 2021. godine. Cilj ovog izvješća jeste sagledati da li su i koje korektivne mjere poduzete po preporukama Odjela za internu reviziju za svaku od dole navedenih, obavljenih revizija u Društvu. Po izvješćima o obavljenim revizijama u razdoblju od 1.1. - 30.6.2021. godine izvršen je uvid u realizaciju četrnaest (14) danih preporuka. Status preporuka u čiju realizaciju je izvršen uvid je sljedeći: dvije (2) preporuke su realizirane, za dvije (2) preporuke realizacija je u kontinuitetu, jedna (1) preporuka se u većem dijelu realizira, za tri (3) preporuke aktivnosti su u tijeku, za pet (5) preporuka je dogovorena realizacija i jedna (1) preporuka prošla je proceduru usvajanja od strane Odbora za reviziju.
 8. Na 21. sjednici održanoj 24.8.2021. godine Odbor za reviziju je dao Mišljenje povodom pitanju negativno revizorsko mišljenje Ureda za reviziju institucija u F BiH izraženo u izvješću o financijskoj reviziji javnog poduzeća Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za 2020. godinu.
 9. Na 22. sjednici održanoj 29.10.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt Izmirivanje obveza Društva. Ciljevi revizije: utvrditi kojim zakonima i internim aktima Društva je regulirana ova oblast, ispitivanje dostatnosti internih kontrola kod plaćanja obveza poduzeća, izmirivanje pristiglih obveza iz redovitog poslovanja u 2020.g., provjera načina dostavljanja zahtjeva iz OJ Društva, način financijskog poslovanja, poduzimanje mjera za osiguravanje financijskih sredstava, poštivanje rokova za izvršavanje novčanih obveza te mjere koje su se provodile za osiguranje likvidnosti i u tu svrhu prikupljanje odgovarajućih revizijskih dokaza i davanje zaključaka i preporuka. Opseg revizije je takav da je obuhvaćen način financijskog poslovanja u Društvu, ispitivanje svih internih procedura kod plaćanja obveza iz redovitog poslovanja u 2020. godini te način osiguranja potrebnih novčanih sredstava.

Preporuka:

- Organizacijske jedinice Proizvodnja električne energije, Distribucija električne energije i Opskrba električnom energijom imaju obvezu donijeti pisane procedure o načinu prijema, protokoliranja ulaznih računa u Društvo, ovjere od strane nadležnih osoba (rukovoditelja organizacijskih dijelova, osoba odgovornih za realizaciju ugovora), praćenje naznačenih rokova za plaćanje prema sklopljenim ugovorima i Zakonu o financijskom poslovanju, a sve u svrhu jačanja internih kontrola u dijelu plaćanja obveza iz redovitog poslovanja.
10. Na 23. sjednici održanoj 30.11.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio revizorski projekt: Cyber sigurnost. Ciljevi revizije: provjeriti kojim internim aktima je regulirana cyber sigurnost i sigurnost informacijskog sustava, ispitati resurse informacijskog sustava, sagledati koje su to mjere koje se provode kako bi se postigla sigurnost i zaštita sustava, ispitati procedure zaštitnog pohranjivanja podataka (backup) koja uključuje izradu zaštitnih kopija, upravljanje sigurnošću administriranja računala i davanje zaključaka i preporuka. Opseg revizije je takav da je obuhvaćeno provjeravanje razine postizanja cyber sigurnosti, kao i sigurnosti informacijskog

sustava u OJ Direkcija Društva, OJ Proizvodnja električne energije - Sliv Neretva, OJ Distribucija električne energije - DP Jug i OJ Opskrba električnom energijom. Revizija se odnosi na vremenski period od 01.01. do 31.12.2020. godine.

Preporuka:

- OJ Opskrba električnom energijom i Distribucija električne energije bi trebale koristiti help desk aplikaciju za prijavu uočenih problema, a sve u cilju evidentiranja i praćenja rješavanja nastalih.

11. Na 24. sjednici održanoj 23.12.2021. godine, Odbor za reviziju je usvojio Strategiju rizika za 2022. godinu. U Strategiji rizika za 2022. godinu, najviše ocijenjeni bili su rizici: rizici vezani za informacijske tehnologije i funkcioniranje informacijskih sustava, rizik od povećanja cijena materijala, rizik uspostavljanja ugovornih odnosa kod izrade ugovora o korištenju distribucijske mreže, rizik zastupanja za plaćanja općinama, rizik podnošenja tužbe za naplatu neovlaštene potrošnje, rizik naplate potraživanja od kupaca i nemogućnost primjene mjera prisilne naravi za pojedine kategorije kupaca, mogućnost podmirenja pristiglih obveza, rizik percepcije Društva u vanjskom okruženju.

Na istoj sjednici Odbor za reviziju je usvojio Strateški plan Odjela za internu reviziju za razdoblje 2022. - 2024. godine. Strateški plan Društva izrađuje se temeljem procjene rizika. Svrha plana je identificirati sva područja rada Društva koja zahtijevaju reviziju tijekom trogodišnjeg razdoblja, pomoći cjelokupnu kontrolu u Društvu i usmjeriti radne aktivnosti. Pregled revizorskih područja za razdoblje 2022. - 2024. godine: Stalna imovina, Tekuća imovina, Prihodi, Obveze, Poslovne funkcije, Rashodi/Troškovi, Poslovno izvješćivanje, Planiranje, Ljudski resursi, Pravni i zakonodavni poslovi/regulatorna pravila, Investicije, Nabave, Podrška korisnicima usluga, Informacijske tehnologije i komunikacija, Opći poslovi, Unutarnja efikasnost, Sigurnost i Specijalni revizijski projekti.

U izvještajnom razdoblju Odbor za reviziju je obavljao i druge aktivnosti propisane zakonom, te redovito prezentirao svoja izvješća Nadzornom odboru Društva.

PREDSJEDNIK

Vedran Smiljanić

